

Nadere regels Subsidie Alkmaar Ontzet 450 jaar

Het college van burgemeester en wethouders,

gelet op artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening Alkmaar 2019,

Overwegende dat:

- vanaf 2022 overal in Nederland wordt herdacht dat 450 jaar geleden steden zijn opgestaan tegen de Spaanse bezetter en dat toen de Staat der Nederland werd "geboren";
- Alkmaar lid is van het "Samenwerkingsverband 1572" van ca. 40 steden met als doel om dit landelijk te gedenken en te vieren;
- op 8 oktober 2023 wordt herdacht dat Alkmaar 450 jaar geleden van het Spaanse beleg werd ontzet: 'Bij Alkmaar begint de victorie';
- het waardevol is dit bijzondere jubileum te vieren en te herdenken;
- het ook waardevol is deze veelzijdige geschiedenis van de jaren 1572 e.v. nog bekender te maken bij het brede publiek in en om Alkmaar;
- het wenselijk is om naast viering en herdenking van de geschiedenis het maatschappelijk gesprek te bevorderen over de onderliggende waarden van toen en nu: vrijheid, verdraagzaamheid, verscheidenheid en verbondenheid, opgenomen in de bijlage, die nog steeds actueel zijn hier en nu;
- een goede manier om dat te bereiken is om samen met de partners en inwoners in de gemeente een programma van herdenking en viering vanaf oktober 2022 tot en met oktober 2023 te (doen) organiseren;
- met deze subsidieregeling de inwoners, de instellingen en ondernemers in de stad, de wijken en de dorpen uit te nodigen en te stimuleren om met initiatieven te komen voor herdenking en viering in allerlei vormen;
- al deze initiatieven, ook die waarvoor geen subsidie is verstrekt maar die wel worden georganiseerd in dit kader, een plaats krijgen in een samenhangend programma;
- het doel is om een prachtig jubileumjaar te (doen) organiseren vol met viering, bezinning en herdenking, met een programma dat aantrekkelijk is voor een breed publiek met ook aandacht voor kinderen, jongeren, wijken en dorpen

besluit vast te stellen de:

Nadere regels Subsidie Alkmaar Ontzet 450 jaar

Artikel 1 Begripsbepalingen

Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Algemene subsidieverordening Alkmaar 2019 (ASV).

In deze nadere regels wordt verstaan onder:

- a. De vier waarden: vrijheid, verdraagzaamheid, verscheidenheid en verbondenheid, toegelicht in bijlage 1 behorende bij deze nadere regels.
- b. Evenement: een voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak zoals tentoonstellingen, workshops, rondleidingen, lezingen, manifestaties, discussieprogramma's, educatie, routes en dergelijke en kan meerdere activiteiten bevatten.

Artikel 2 Doel

Het doel van deze nadere regels is om inwoners, verenigingen, stichtingen, instellingen, ondernemers, scholen en clubs te stimuleren activiteiten onder het thema **Programma 450 jaar geboorte van Nederland en Alkmaar Ontzet 450 jaar** te organiseren.

Artikel 3 Subsidiebele activiteiten

Subsidie kan eenmalig per aanvrager worden verstrekt voor evenementen, die aantoonbaar collectief van aard zijn, die aantoonbaar bijdragen aan het vieren en herdenken van 450 jaar geboorte van Nederland en Alkmaar Ontzet 450 jaar en die aantoonbaar bijdragen aan viering en bezinning op tenminste één van de vier waarden.

Artikel 4 Aanvraag bedrag

1. De limiet voor aanvragen is minimaal € 250,- per evenement.
2. Het maximum aan te vragen bedrag is € 5.000,- per evenement.

Artikel 5 Aanvraag vereisten

In aanvulling op het bepaalde in artikel 6 van de ASV:

- a. Bevat de aanvraag een plan met daarin opgenomen waar en wanneer welke activiteiten worden georganiseerd: zoals tentoonstellingen, workshops, rondleidingen, evenementen, lezingen, manifestaties, discussieprogramma's, educatie, routes en dergelijke;
- b. Wordt in het plan aangegeven welk resultaat beoogd wordt;
- c. Levert de aanvrager bij het plan een begroting aan met daarin aangegeven de inzet vanuit overige middelen uit bijvoorbeeld inkomstenverwerving, subsidies uit andere fondsen zoals Victoriefonds, Stimuleringsfonds, Ondernemingsfonds, bewonersinitiatieven, eigen budgetten van de deelnemende organisaties en reguliere subsidies van de Gemeente Alkmaar. Uit dat overzicht wordt duidelijk dat er een tekort is waarvoor subsidie wordt aangevraagd.

Artikel 6 Aanvraag

De aanvraag wordt ingediend bij het college op het door het college beschikbaar gestelde formulier samen met het activiteitenplan en de begroting.

Artikel 7 Criteria activiteiten en berekening/hogte van de subsidie

De te subsidiëren evenementen sluiten aan bij het door de gemeenteraad op 7 juli 2022 vastgestelde Raadsvoorstel programma "450 geboorte van Nederland 450 jaar Alkmaar ontzet" en moeten voldoen aan de volgende criteria:

- a. Het evenement moet plaatsvinden in de periode 1-10-2022 tot en met 31-10-2023;
- b. Het evenement moet plaatsvinden in de gemeente Alkmaar;
- c. In het evenement wordt het verleden (van 1572-1573) verbonden met het heden en de toekomst via tenminste één van de vier waarden van de geboorte van Nederland: 'vrijheid, verdraagzaamheid, verbondenheid en verscheidenheid (opgenomen in bijlage 1);
- d. Het evenement moet open, laagdrempelig, toegankelijk en uitnodigend zijn voor iedereen (inclusief, niet exclusief);
- e. Het college verleent subsidie ter hoogte van de door het college noodzakelijk geachte kosten waarbij het college afweegt in welke mate met het evenement het beoogde doel wordt behaald in relatie tot de kosten;
- f. De subsidie bedraagt maximaal € 5.000,- per evenement;
- g. Eten en drinken zonder meer is niet subsidieerbaar. Gezamenlijke maaltijden die aantoonbaar functioneel zijn voor het doel van het initiatief (viering/herdenking in het kader van het thema en/of één van de 4 waarden) zijn wel subsidieerbaar.

Artikel 8 Verdeling subsidieplafond

1. Het college besluit over de toekenning van de subsidie op volgorde van de datum van ontvangst van volledige aanvragen.
2. Wanneer meerdere subsidieaanvragen op dezelfde dag zijn ontvangen en verstrekking van subsidie voor deze aanvragen zou leiden tot overschrijding het subsidieplafond, wordt de volgorde van afhandeling bepaald door middel van het tijdstip van ontvangst van de volledige aanvraag. Mochten meerdere subsidieaanvragen op hetzelfde tijdstip volledig zijn ontvangen, wordt de volgorde van afhandeling door middel van loting bepaald.

Artikel 9 Weigeringsgronden

Onverminderd het bepaalde in artikel 9 van de ASV kan de subsidie geweigerd worden als:

- a. De activiteit reeds volledig vanuit een andere subsidieverlener, regeling of vanuit een bestaande subsidie van de gemeente op een ander beleidsveld is of kan worden bekostigd voor hetzelfde subsidiejaar op of rond dezelfde datum en/of voor dezelfde activiteit;
- b. Er niet voldaan wordt aan een bepaling in deze nadere regels;
- c. Aanvragen hoofdzakelijk een winstoogmerk en/of hoofdzakelijk een particulier belang dienen;
- d. De aanvraag niet past in een evenredige verdeling van evenementen over het jubileumjaar. De evenredige verdeling vindt plaats op basis van "wie het eerst komt wie het eerst maalt" van volledig ingediende aanvragen, en conform de reguliere beoordeling door de gemeentelijke evenementencommissie.

Artikel 10 Aanvraag en beslistermijnen aanvraag subsidie

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 7 van de ASV kunnen aanvragen ingediend worden tot uiterlijk 4 weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 8 van de ASV wordt met betrekking tot de beslistermijn een aanvraag voor subsidie beslist binnen 8 weken na ontvangst van de volledige aanvraag.

Artikel 11 Voorschotten

Het college verleent een voorschot van 100% van het te verlenen bedrag.

Artikel 12 Verplichtingen na toekenning

De volgende verplichting wordt aan de subsidieverlening verbonden:

- a. Wijzigingen in de uitvoering van de activiteit dan wel overige wijzigingen die van belang zijn bij de uitvoering van de activiteiten worden tijdig voorgelegd aan het college. Voor uitstel of grote wijzigingen in de projectopzet of begroting is vooraf toestemming van het college vereist.

Artikel 13 Hardheidsclausule

Het college kan van deze nadere regels afwijken als de strikte toepassing van de nadere regels gevolgen zouden hebben die onevenredig zijn in verhouding tot de bij de nadere regels betrokken belangen.

Artikel 14 Slotbepalingen

1. Deze nadere regels treden in werking één dag na de dag van bekendmaking.
2. Deze nadere regels vervallen op 1 november 2023.
3. De nadere regels blijven na het vervallen van toepassing op reeds ingediende en verleende subsidies.
4. De regeling wordt aangehaald als: 'Nadere regels Subsidie Alkmaar ontzet 450 jaar'

Alkmaar, 6 september 2022

Het college van Burgemeester en Wethouders van Alkmaar,

mw. drs. A.M.C.G. (Anja) Schouten, burgemeester

R. (Robert) Reus, secretaris

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 7 Criteria activiteiten en berekening/hoogte van de subsidie

- Alkmaar Ontzet 450 jaar heeft tot doel een programma van herdenking en viering neer te zetten door en voor alle Alkmaarders, met speciale aandacht voor kinderen, jongeren en inwoners van de wijken en dorpen. De gemeenteraad heeft tijdens de beraadslaging van het raadsvoorstel programma "450 geboorte van Nederland 450 jaar Alkmaar ontzet" gevraagd expliciet aandacht te schenken aan het betrekken van doelgroepen als ouderen, peuters, mensen met een beperking en dergelijke.
- Alkmaar Ontzet 450 jaar moedigt initiatiefnemers ook graag aan om initiatieven te ontwikkelen die van blijvende waarde zijn, ook na 2023.
- Organisatoren van bestaande activiteiten worden van harte uitgenodigd om, met extra inspanning hun bestaande activiteit te verbinden aan het thema, mits inhoudelijk en qua timing passend in het programma, tenminste één van de vier waarden van de geboorte van Nederland toepassend en de overige criteria genoemd in dit artikel. Zij krijgen een plaats in het samenhangend programma en kunnen eventueel ook (aanvullende) subsidie aanvragen.

Artikel 12 Verplichtingen na toekenning

Voor subsidies tot € 5.000,- wordt in de ASV geen verantwoording gevraagd. Alkmaar Ontzet 450 jaar zou echter graag van alle activiteiten een digitaal fotoverslag ontvangen, zodat er na afloop van het jubeljaar een totaaloverzicht gemaakt kan worden. De foto's in het verslag dienen rechtenvrij te zijn, zodat deze eventueel ook voor publicitaire doeleinden gebruikt kunnen worden.

Bijlage 1

De vier waarden VRIJHEID, VERDRAAGZAAMHEID, VERBONDENHEID en VERSCEIDENHEID

Bron: "De geboorte van Nederland" website van het Samenwerkingsverband 1572-gemeenten.

Vanaf 2022 staan we stil bij het begin van de 'Geboorte van Nederland'. We herdenken het jaar 1572 als keerpunt in onze geschiedenis. 1572 was de start van een grote opstand in de Nederlanden. Het was een strijd om vrijheid, Vrijheid vraagt om verdraagzaamheid, verscheidenheid en verbondenheid. Dat ging niet zonder slag of stoot, want de strijd was ook een oorlog waarin burgers keihard tegenover elkaar kwamen te staan. In ons project benoemen we deze vier begrippen als belangrijke thema's.

Gedurende de langdurige strijd werd duidelijk dat voor echte vrijheid meer nodig was dan enkel ideeën en moed. Om echt vrij te zijn moet je ook oog hebben voor de ander; het vraagt verdraagzaamheid, verbondenheid en aandacht voor verscheidenheid.

Het Samenwerkingsverband 1572-gemeenten wil het begin van de Geboorte van Nederland herdenken en het moment aangrijpen om het gesprek te voeren over hoe we in onze huidige samenleving omgaan met deze belangrijke waarden.

Vrijheid

Nederland is een vrij land. De eerste betekenis van vrij zijn is dat we onafhankelijk zijn. Die onafhankelijkheid heeft alles te maken met wat de Opstand van 1572 in gang zette. Onder leiding van Willem van Oranje gingen opstandelingen het gevecht aan met hun landsheer, de Spaanse koning. Die strijd begon in 1568 en duurde tot 1648. In die tachtig jaar stonden steden, families en vrienden geregeld lijnrecht tegenover elkaar. Soldaten van zowel Filips II als de opstandelingen trokken plunderend en verwoestend door stad en platteland. In 1588 riepen zeven opstandige gewesten zich uit tot een onafhankelijke Republiek; de Republiek der Zeven Nederlanden.

In 1648 tekenden de strijdende partijen de vrede van Münster. Dat was ook het jaar dat de Republiek officieel werd erkend door Spanje.

Vrede betekent ook onafhankelijkheid. In 1810 en in 1940 moest Nederland nog twee keer haar onafhankelijkheid opgeven. De eerste keer aan de Fransen en de tweede keer aan de Duitsers. Beide keren kwam er een oorlog aan te pas om de vrijheid te herwinnen.

Als we het hebben over vrijheid, dan spreken we in onze huidige samenleving ook over de rechten van de mens en de zelfbeschikking van het individu. We leven in een democratie waarin rechten en plichten zijn vastgelegd in de grondwet. Dit levert individuele vrijheid op, maar soms botsen die met het collectief. Want wat gebeurt er als je je niet wilt houden aan de coronaregels op het moment dat het land in een lockdown zit. En hoe verhoudt het recht alles te mogen zeggen zich tot het verbod op haat zaaien of discriminatie? De discussies over tradities, humor, satire en spotprenten laten zien dat dit vraagstuk ingewikkeld is en soms tegenstrijdig kan zijn. Is jouw vrijheid hetzelfde als de vrijheid van een ander?

Verdraagzaamheid

Nederlanders noemen zichzelf graag tolerant. Het begrip tolerantie voert terug tot de Republiek. Onder invloed van mensen als filosoof Erasmus en prins Willem van Oranje ontstond in de zestiende eeuw ruimte voor gewetensvrijheid. De Opstand tegen de overtuigingen van de Spaanse koning was ingegeven door het verlangen van de Nederlanders zich vrij te voelen hun eigen ideeën te vormen over godsdienst en over hoe ze wilden leven. De verdeeldheid tussen godsdiensten was groot en steeds weer laaiden wantrouwen en haat tussen verschillende groepen op. Men gunde elkaar het licht in de ogen niet. De oorlog was vaak ook een burgeroorlog. Over en weer werd gevochten en vermoord. En ook nadat de Republiek in 1588 was uitgeroepen, werden katholieken of remonstranten gediscrimineerd; ze waren tweederangsburger.

Verdraagzaamheid vraagt dat iedereen iets anders mag denken, doen of geloven. De gereformeerde elite vond tijdens de Tachtigjarige Oorlog een manier om andersdenkenden te verdragen, zonder ze voor vol aan te zien. Ze verboden katholieken deel te nemen aan de politiek of naar een eigen, publieke, kerk te gaan. Maar katholieke hoefden niet bang te zijn voor vervolging. Ook na de invoering van volledige godsdienstvrijheid in de negentiende eeuw was nog steeds sprake van wantrouwen tussen mensen uit verschillende godsdiensten. Mensen gaan altijd op zoek naar gelijkgestemden, maar de vraag is; wanneer kun je spreken van gelijkwaardigheid? Hoe zorg je voor een samenleving waar geen angst of onbegrip is voor geloof of cultuur, huidskleur, een handicap of een andere geaardheid?

Verscheidenheid

In Nederland is vrijheid van meningsuiting een belangrijke waarde, die te pas en soms te onpas, wordt benoemd. Iedereen mag zich uitspreken over maatschappelijke of politieke zaken, en vanaf 18 jaar mag je stemmen. Dat was vroeger anders. Voor de Opstand in 1572 bestond Nederland uit zeventien provincies, verdeeld over het huidige Nederland, België en kleine delen van Duitsland en Frankrijk. Na de Opstand bleven in de Republiek, min of meer door toeval, zeven provincies over. Ze verenigden zich in een soort Statenbond waarin een kleine groep gereformeerde bestuurders alle beslissingen nam. Op het hoogste niveau had Holland als rijkste provincie de meeste macht, maar de andere provincies waren wel belangrijke coalitiepartners. Binnen de Statenbond was verscheidenheid de norm. Iedere provincie kon zijn eigen wetten en regels opstellen en binnen de provincie was ook iedere stad zelfstandig.

De eerste protesten over het gebrek aan representatie van andere groepen dan de gereformeerde bestuurders begonnen in de negentiende eeuw. Katholieken namen ook hun plek in de politiek en de maatschappij in. Vrouwen eisten hun recht op om politiek te bedrijven, te stemmen en te werken. Weliswaar kregen de vrouwen in 1919 stemrecht, pas in 1956 werden zij officieel handelingsbekwaam. Tot die tijd mochten vrouwen niet zelfstandig een bankrekening openen, of moest een getrouwde vrouw met een baan haar werk opgeven. Nog steeds hebben niet alle mensen evenveel kans om mee te doen. Het debat over institutioneel racisme, het slavernijverleden of kolonialisme is bijvoorbeeld pas net begonnen. Wat is er nodig om te komen tot een samenleving waarin iedereen zich gehoord en gerespecteerd voelt.

Verbondenheid

Nederlanders voelen zich met elkaar verbonden. Dat is niet altijd zo geweest. In de zestiende eeuw bestond het begrip Nederlander nog niet. Inwoners voelden zich verbonden met de mensen in hun dorp, stad of regio. Die verbondenheid kon ook leiden tot uitsluiting; er niet bij horen. De gezamenlijke strijd vanaf 1572 was goed voor het gevoel van verbondenheid, maar zorgde er ook voor dat sommige groepen juist werden buitengesloten. Als je afweek van de standaard burger – bijvoorbeeld als katholiek, remonstrant of bedelaar – hoorde je niet bij de gemeenschap. Ook nu is het gevoel van onderlinge saamhorigheid niet overal even sterk. Want, hoe kun je je verbonden voelen met mensen die je niet kent, die van buiten de gemeenschap komen? En hoe kun je tegenstellingen overbruggen tussen bijvoorbeeld de Randstad en steden aan de andere kant van het land, tussen stedelijk gebied en platteland of tussen sociale groepen?

Pas in de negentiende-eeuw ging men zich steeds meer Nederlander voelen; er was een eenheid van staat en taal. Nu gaat dat nog verder. Nederlandse sporters die goed presteren, de Nederlandse vertegenwoordiging op het Eurovisie Songfestival, en ook het Koninklijk Huis zorgen bij ons voor een gevoel van verbondenheid. De band tussen Nederland en de Oranjes komt voort uit een gedeelde geschiedenis, sinds de Tachtigjarige Oorlog toen Willem van Oranje als de Vader des Vaderlands de Opstand aanvoerde. Maar verbondenheid vraagt ook begrip voor verschillen. Een land is en blijft een levend organisme. Er komen nieuwe mensen, nieuwe culturen, andere geloven. Hoe passen migranten in het verhaal; van de Zuid-Nederlanders in de zestiende eeuw tot de arbeidsmigranten en vluchtelingen van nu? Op welke manier voelen zij zich met Nederland verbonden? Hoe kan je zorgen dat zij zich in Nederland thuis voelen?